

UCHWAŁA NR XXXVIII/340/2017
RADY GMINY PABIANICE
z dnia 24 kwietnia 2017

w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021 dla gminy Pabianice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016, poz. 446, 1579, 1948) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 poz.1390) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021 dla gminy Pabianice”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pabianice.

§ 3

Traci moc Uchwała Nr V/28/2011 Rady Gminy Pabianice z dnia 24 lutego 2011r. w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków ich funkcjonowania.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Pabianice
Marek Muszczak

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2021 DLA GMINY PABIANICE

I. Wstęp

Na potrzeby niniejszego Programu, najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 ze zmianami). Artykuł 2. pkt 2. tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się, umyślnie działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna. Przemoc w rodzinie ogranicza się do czterech podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna i przemoc ekonomiczna. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

<i>Rodzaje przemocy</i>	<i>Formy zachowań</i>
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie

	zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.
Przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.
Zaniedbania	ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

II. Podstawa prawna

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390)
- ustawa z dnia 12 marca z 2004 r o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 930 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 487)

Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy na lata 2014 - 2020
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pabianice na lata 2013 - 2017,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Pabianice na rok 2017

III. Diagnoza lokalna

Gmina Pabianice liczy 6907 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2016r.) z czego 2829 stanowią kobiety. Dominującą grupę wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, mężczyźni między 18 a 64 rokiem życia - 2294 osoby oraz kobiety między 18 a 59 rokiem życia – 2038. Według danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie rośnie liczba realizowanych procedur w ramach „Niebieskich kart”:

- 2014rok – 13 NK
- 2015 rok – 13 NK
- 2016 rok – 19 NK

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2016 przeprowadzonych zostało 74 interwencje domowe, 15 rodziny objętych zostało procedurą „Niebieskiej Karty”.

Z danych Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2016r. wpłynęło 12 wniosków celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż przyczyną przemocy w rodzinie jest najczęściej nadużywanie alkoholu, w 6 rodzinach, w których członkowie zostali zobowiązani do leczenia odwykowego zdiagnozowano zjawisko przemocy domowej.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej mężczyźni a osobami doznającymi przemocy kobiety. Najczęściej występującą

formą przemocy jest przemoc psychiczna. Przemoc w rodzinie najczęściej ma miejsce w gospodarstwach domowych, które nie wyróżniają się złą sytuacją materialną, jak również pozycją społeczno – zawodową swoich członków.

Najbardziej aktywną grupą w identyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie jest Policja. Funkcjonariusze policji z uwagi na bezpośredni kontakt z rodzinami, często w momencie ujawnienia przemocy, prawidłowo wdrażali procedurę 'Niebieskie karty'. Pozwoliło to na rozpoczęcie konkretnych działań pomocowych wobec rodzin, gdzie zostało ujawnione zjawisko przemocy w rodzinie, kolejną grupą wdrażającą procedurę NK są pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy przez pracę socjalną diagnozują problem rodziny.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy nie jest rozpowszechnione. Przemoc w rodzinie była przesłanką do udzielenia pomocy w 3 rodzinach. Sprawy związane z przemocą są jednak w dalszym ciągu tematem wstydliwym, a dramat rodzin rozgrywa się za czterema ścianami.

IV. Cele i zadania programu

Głównym celem programu jest ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie i jego skutków w Gminie Pabianice poprzez tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie.

Do celów szczegółowych programu należą zadania wyznaczone przez Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w poszczególnych zakresach:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy	Działanie	Realizator
Profilaktyka i edukacja społeczna – wszelkie działania zapobiegające zjawiskom przemocy poprzez profilaktykę, monitorowanie, diagnozę problemów zagrażających bezpieczeństwu rodziny i jej członków.	Opracowywanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
	Realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży i dzieci z zakresu występowania, zapobiegania, ochrony i radzenia sobie ze zjawiskiem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Placówki oświatowe z terenu gminy Pabianice • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
	Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych (w tym konsultacji kierowania do właściwych instytucji) w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawiciele służby zdrowia (m.in. lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe), • policjanci (w momencie interwencji oraz w ramach procedury „Niebieskie

		<p>Karty”),</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele, pedagodzy placówek oświatowych, • pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, • kuratorzy sądowi, • przedstawiciele Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
<p>Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie ochrony, pomocy i wsparcia.</p>	<p>Procedura „Niebieskiej Karty”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
	<p>poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc medyczna, psychologiczna, terapeutyczna, prawna, socjalna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie, • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, • Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Sąd Rejonowy, • Komenda Powiatowa Policji, • placówki służby zdrowia, • placówki oświatowe.
	<p>Zapewnianie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia oraz pomoc prawna w działaniach separujących ofiary od sprawców przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, • Komenda Powiatowa Policji,
<p>Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie – wszelkie oddziaływania przerywające przemoc w rodzinie i zapobiegające dalszej przemocy oraz działania ukierunkowane na zmianę zachowań agresywnych, prowadzących do przemocy w rodzinie.</p>	<p>Procedura „Niebieskiej Karty”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
	<p>Działania separujące osoby stosujące przemoc od doznających przemocy w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Komenda Powiatowa Policji, • Sąd Rejonowy, • Prokuratura Rejonowa.
	<p>Rozpowszechnianie informacji oraz motywowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie oraz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, • Gminny Ośrodek Pomocy

	stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	<p>Społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sąd Rejonowy.
Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Organizowanie szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla kadry placówek pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

V. Finansowanie Gminnego programu.

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Pabianicach będą finansowane corocznie z budżetów jednostek realizujących Program.

VI. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu.

Monitorowaniem i ewaluacją prowadzonych działań ujętych w Gminnym Programie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pabianicach.

Program poddawany jest ewaluacji corocznie, na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji oraz w oparciu o wskaźniki:

I. Profilaktyka i edukacja społeczna:

1. Liczba zrealizowanych projektów edukacyjno – informacyjnych,
2. Liczba porad udzielonych osobom wobec których istnieje podejrzenie przemocy domowej, z podziałem na poszczególne instytucje.

II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:

1. Liczba „Niebieskich Kart”,
2. Liczba ulotek, plakatów informujących o podmiotach świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
3. Liczba osób korzystających z pomocy w całodobowych placówkach pomocowych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,

III. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie:

1. Liczba wyroków skazujących osoby stosujące przemoc domową,
2. Liczba wyroków sądowych separujących osoby stosujące przemoc od osoby doznającej przemocy,
3. Liczba osób stosujących przemoc, która wzięła udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,

IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Liczba odbytych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie.

VII. Sprawozdawczość.

Sprawozdanie merytoryczne z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie będą przedkładane Radzie Gminy każdorazowo w terminie do 31 marca przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.